

Stichting Achmea Rechtsbijstand
Postbus 10100
5000 JC Tilburg

Gemeenteraad van Horst aan de Maas
Afdeling Projectbureau
Postbus 6005
5960 AA HORST

Dr. Hub van Doorneweg 195
Tilburg

Telefoon (088) 462 37 00
Fax (088) 462 27 99
www.achmearechtsbijstand.nl

Tevens per fax op 27 juni 2013 (077-4779750)

<i>Datum</i>	<i>Ons kenmerk</i>	<i>Behandeld door</i>
27 juni 2013	R206807065	mr. R.A.M. Verkoijen
<i>Onderwerp</i>	<i>Uw kenmerk</i>	Telefoon (088) 462 37 00
Ontwerp-bestemmingsplan CVI Raaieinde		Fax (088) 462 27 99
		klantenservice@achmearechtsbijstand.nl

Geachte raadsleden,

U heeft het ontwerp-bestemmingsplan 'Centrale Verwerkingsinstallatie Raaieinde' ter inzage gelegd. Mijn cliënten zijn het hier niet mee eens. Hun zienswijze licht ik toe in deze brief.

Feitelijke situatie

De voorgenomen locatie voor het oprichten van de centrale verwerkingsinstallatie Raaieinde bevindt zich in een natuurlijke omgeving met landschappelijke waarden.

Zienswijze

1. Strijdigheid met nationaal ruimtelijke beleid en het ontbreken van nut en noodzaak

In het Natuurbeleidsplan is de Ecologische Hoofdstructuur opgenomen, met als doel om natuur en landschap duurzaam te behouden en om de diverse natuurgebieden met elkaar te verbinden. Het plangebied maakt onderdeel uit van de Ecologische Hoofdstructuur. Gelet op het bepaalde in de "spelregels EHS" geldt het "nee-tenzij, principe".

Ruimtelijke ingrepen in de EHS met significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het gebied zijn in beginsel niet toegestaan. Zo'n project kan alleen doorgaan, als er geen reële alternatieven mogelijk zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang. Een initiatiefnemer is in dit geval verplicht om de negatieve effecten te mitigeren. Dit houdt in dat het optreden van negatieve effecten wordt voorkomen of beperkt door aanvullende maatregelen te treffen. Bij overblijvende negatieve effecten is compensatie de laatste stap om de optredende schade te herstellen.

De Nota Ruimte tekst is de basis voor dit 'nee, tenzij'-regime (Nota Ruimte, deel 4, 2006, paragraaf 3.3.5, blz. 114): In zijn algemeenheid is het ruimtelijk beleid voor de Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijn-gebieden, Natuurbeschermingswetgebieden en EHS-gebieden gericht op het behoud, herstel en de ontwikkeling van de wezenlijke kenmerken en waarden van een gebied. De bescherming van de wezenlijke kenmerken en waarden vindt plaats door toepassing van 'nee, tenzij'-regime.

Binnen de gebieden waar het 'nee, tenzij'-regime van kracht is, zijn nieuwe plannen, projecten of handelingen niet toegestaan indien deze de wezenlijke kenmerken of waarden van het gebied significant aantasten, tenzij er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van redenen van groot openbaar belang.

In het ontwerpbesluit wordt gesteld dat er geen reële alternatieven zijn en er sprake is van een groot openbaar belang. Dat wordt echter niet onderschreven.

In de notitie "Nut, noodzaak, werking en locatiekeuze van de CVI Zandmaas" wordt aangegeven dat de noodzakelijke hoogwaterbescherming van groot maatschappelijk belang is. Dat wordt ook door mijn cliënten onderschreven. Met dit plan wordt het echter mogelijk gemaakt om een EHS-gebied volledig op de schop te nemen en gedurende 25 jaar activiteiten toe te staan die niet nodig zijn om de noodzakelijke hoogwaterbescherming te behalen. Het daadwerkelijke belang om op deze locatie een centrale verwerkingsinstallatie op te richten, is het winnen van zand en grind op deze locatie. Dat is echter geen groot maatschappelijk belang. Er wordt dan ook onder valse voorwendselen getracht een groot maatschappelijk belang te hangen aan een project dat eigenlijk alleen is gericht op zand- en grindwinning.

Uit de hiervoor genoemde notitie blijkt ook dat er alternatieven zijn, die in de ogen van de initiatiefnemers wellicht minder gunstig zijn, maar die wel degelijk als reële alternatief gelden. Zo blijft de toepassing van drijvende installaties mogelijk. Ook het plaatsen van een drijvende of permanente installatie in de bestaande haven van Venlo is mogelijk. Van deze locatie wordt gesteld dat het kleiner is dan de vereiste 30 hectare en deels in gebruik is als recreatiehaven die dan verplaatst moet worden. Ook zou een beschermd bosgebied moeten wijken en heeft de haven onlangs de status van Trans European Inland Terminal gekregen. Hierover het volgende. De 30 hectare, waarvan wordt gesteld dat deze nodig zijn, zijn niet vereist bij een bestaande haven. Het feit dat deze thans in gebruik is als recreatiehaven en de recreatiehaven verplaatst moet worden, kan geen reden zijn om deze locatie niet als geschikt te beoordelen. Immers, op de nu geplande locatie rust de bestemming agrarische doeleinden met landschappelijke- en natuurwaarden waarbij de bestemming is gericht op het behoud en waar mogelijk versterking van de uiteenlopende aanwezige waarden en belangen. Op de geplande locatie rust dus ook niet de juiste bestemming en worden de bestaande waarden

tenietgedaan terwijl in de haven wel wordt voldaan aan het bestemmingsplan. Dat de haven de status van Trans European Inland Terminal heeft gekregen, kan ook geen argument vormen omdat dit is gebeurd tijdens de planvorming en men dus onvoldoende in het werk heeft gesteld om de CVI daadwerkelijk in de haven onder te brengen.

Ook voor wat betreft de locatie bij de haven in Wanssum is duidelijk dat dit een beter alternatief is dan het huidige plan. Ook bij de haven in Wanssum is er sprake van een bestaande haven en is het niet nodig om de natuur te verstoren. Op pagina 11 van de notitie Nut, noodzaak, werking en locatiekeuze van de CVI Zandmaas, wordt nog aangegeven dat een groot deel van de gronden op de voorgenomen locatie al in eigendom zijn van de initiatiefnemers. Daaruit blijkt al dat de alternatieven niet op een objectieve wijze zijn onderzocht. De uitkomst van de onderzoeken stonden al bij voorbaat vast.

Het project wordt nu gepresenteerd als een plan om de veiligheid langs de Maas te verhogen. In werkelijkheid betreft het een project om zand en grind te winnen. Landelijk gezien is er minder behoefte aan grind en zijn nieuwe ontgroningen niet noodzakelijk. Men kan er ook voor kiezen om op locaties een hoogwatergeul aan te leggen en daar een tijdelijke installatie te plaatsen. Daar komt nog bij dat voor wat betreft de veiligheid van de Maas het bergingsoppervlak telt en het dus geen zin heeft om een ontgroning van 20 meter diep te realiseren.

2. strijdigheid met provinciaal ruimtelijk beleid

Het project heeft een looptijd van 30 jaar. De eerste vijf jaar wordt de haven aangelegd en vindt de ontgroning plaats. Vervolgens wordt er 20 jaar geëxploiteerd. Deze termijn kan nog met 5 jaar worden verlengd. In totaliteit betreft het dus een project dat zich over 30 jaar uitstrekt. In het Provinciaal Omgevingsplan Limburg (POL) wordt het gebied aangeduid als P3 en P2 gebied. Dat staat voor "ruimte voor veerkrachtige watersystemen" en "Ontwikkelingsgebied ecosystemen". Daarbij komt dat het gebied vrijwel volledig als 'Provinciale Ontwikkelingszone Groen'(POG) en een deel als 'Ecologische Verbindingszone' is aangewezen. In 2011 zijn de wijzigingen in het POL verwerkt en is dus bewust gekozen voor een landschappelijke invulling van het gebied.

Vaststaat dan ook dat het project strijdig is met het Provinciaal Omgevingsplan Limburg en dat er dan ook geen medewerking aan het plan kan worden gegeven. Omdat er sprake van tijdelijke situatie wordt door de provincie toch medewerking verleend aan het plan.

Zoals hiervoor al is aangegeven, gaat het om werkzaamheden die minimaal 30 jaar duren. Dan kan niet meer worden gesproken over een tijdelijke situatie. Nu het POL niet is aangepast, er al vanaf 2005 wordt gezocht naar een locatie voor een CVI en de provincie er derhalve bewust voor heeft

gekozen om deze locatie niet aan te wijzen als gebied waar deze ontwikkelingen mogelijk gemaakt moeten worden, kan niet anders worden geconcludeerd dat het plan strijdig is met provinciaal beleid en derhalve met een goede ruimtelijke ordening.

3. Geluidsoverlast en trillingshinder

- *individuele beoordeling*

Uit het ontwerp-plan blijkt dat bekend is dat bij de installaties die voor dit project worden gebruikt, laagfrequent geluid (LFG) te verwachten is. Terecht wordt gesteld dat LFG slecht kan worden gedempt en nauwelijks kan worden afgeschermd. LFG zorgt over grote afstanden voor overlast. In het ontwerp-besluit wordt gesteld dat, als LFG wordt veroorzaakt, rond de zeven een scherm van betonblokken zal worden geplaatst. Indien men eerst concludeert dat demping en afscherming nauwelijks mogelijk is, staat op voorhand al vast dat het plaatsen van een scherm geen effect heeft. Het LFG plaatst zich voort via trillingen, ook via de grond. Een scherm van betonblokken kan deze trillingen niet wegnemen. Nu er geen garantie is dat er geen LFG wordt ondervonden en zelfs wordt gesteld dat het aannemelijk is dat er wel LFG wordt ondervonden, kan geen goed woon- en leefklimaat worden gegarandeerd. Er is dan ook geen sprake van goede ruimtelijke ordening.

- *cumulatieve beoordeling*

In de directe nabijheid van het plangebied bevinden zich diverse geluidbronnen die het geluid op geluidgevoelige objecten versterken. In de directe nabijheid bevindt zich het industrieterrein Venlo Trade Port, de A67, de spoorverbinding van Roermond naar Nijmegen en de Maas met scheepvaartlawaai. Bij deze geluidbronnen komt dan nu een verwerkingsinstallatie die voor een verdere toename van het geluidsniveau zal zorgen. In het ontwerp-plan is geen rekening gehouden met het spoorweg- en scheepvaartlawaai en zijn ook de overige bronnen in onvoldoende mate betrokken bij de besluitvorming. Het besluit is dan ook onzorgvuldig voorbereid.

- *trillingen*

Mijn cliënten vrezen trillinghinder. Als wordt geconcludeerd dat het aannemelijk is dat er overlast door laagfrequent ondervonden zal gaan worden, kan niet worden geconcludeerd dat voor trillinghinder niet gevreesd hoeft te worden. Juist vanwege de werkzaamheden, het aan- en afrijdend vrachtverkeer en het scheepvaartverkeer, had er onderzoek gedaan moeten worden naar trillingen.

4. *Cumulatieve effecten door andere projecten in Grubbenvorst*

Het lijkt er op dat Grubbenvorst alle grote projecten moet dulden. Onderhavig project zorgt voor een toename van eluid en (fijn)stof terwijl op een andere locatie in de gemeente megastallen worden toegestaan. Beide projecten zorgen in ieder geval voor een toename van vrachtverkeer en uitstoot van (fijn)stof terwijl de kern Grubbenvorst ingeklemd ligt tussen beide projecten. Goede ruimtelijke ordening brengt ook met zich mee dat de lasten op een evenredige wijze worden verdeeld. Door veel intensieve bedrijvigheid te concentreren in Grubbenvorst is er sprake van een onevenredige lastenverdeling en een cumulatie van milieuhinder waardoor een goed woon- en leefklimaat niet is gegarandeerd.

5. *Verkeer*

Uit het akoestisch onderzoek en het ontwerp-bestemmingsplan leid ik af dat wordt gekozen voor ontsluitingsvariant 1 waarbij er dus sprake is van een directe aansluiting op de Venloseweg. Het aantal vrachtwagens dat per dag arriveert bedraagt 67. Er zijn derhalve 134 transportbewegingen met vrachtwagens per dag. Bij het gebruik van zogenaamde dumpers, waarbij de vering minimaal is, zal dit leiden tot overlast in de vorm van trillingen, schade aan woningen en geluidsoverlast.

6. *Natuurwaarden*

In het gebied, waarvan hiervoor al is aangegeven dat het onderdeel uitmaakt van het POG en de ecologische hoofdstructuur, bevinden zich beschermde diersoorten. Het natuurlijke leefgebied van deze soorten wordt aangetast als het plan tot uitvoering wordt gebracht. Ook hiervoor geldt, nu het plangebied midden in een Provinciale Ontwikkelingszone Groen (POG) en de Ecologische Verbindingszone ligt, dat er een zwaarwegend maatschappelijk belang moet zijn om het plan mogelijk te maken en dat er geen alternatieven zijn. Nu er wel alternatieven en geen zwaarwegend maatschappelijk belang is, kan geen medewerking worden verleend maar moeten de aanwezige natuurwaarden en leefgebieden worden gerespecteerd. In het ontwerp-plan wordt op pagina 44 gesteld dat er diverse beschermde diersoorten en planten zijn aangetroffen. Vervolgens wordt gesteld dat het planvoornemen niet leidt tot een wezenlijke verandering van de EHS en POG. Die conclusie valt niet te verklaren nu het toch duidelijk moge zijn dat uitvoering van het project, afgezet tegen de huidige ongerepte situatie, leidt tot het tenietgaan van beschermde flora en fauna.

Bij een diepte van meer dan 5 meter vinden er vrijwel geen biologische activiteiten meer plaats vanwege het gebrek aan licht en lucht. Bij een ontgroning van 20 meter diep zijn de gevolgen derhalve desastreus voor de natuur. In het gebied zijn bevers en ijsvogels gesignaleerd en is veel geïnvesteerd om de natuurwaarden op niveau te houden. Als deze investeringen worden tenietgedaan als de plannen worden uitgevoerd.

Daarbij komt dat de activiteiten het grondwaterpeil en de kwaliteit van het grondwater zullen beïnvloeden, hetgeen nadelig zal zijn voor het nabijgelegen Sint Janssleutelbos.

7. *Alternatieven*

Hiervoor zijn al enkele alternatieve aangedragen. Het gehele project en de daaraan ten grondslag liggende rapporten, zijn volledig toegeschreven naar de locatie waarvoor nu het ontwerp-bestemmingsplan ter inzage ligt. Dat de gronden al eigendom zijn van de initiatiefnemers toont nog eens duidelijk aan dat van een objectief alternatievenonderzoek geen sprake is. Nu er geen zwaarwegende maatschappelijke belangen zijn die het oprichten van de CVI op deze locatie noodzakelijk maken, had voor een alternatief gekozen moeten worden waarbij de ingreep in het landschap niet noodzakelijk of minder is. Een bestaande locatie waar deze ingreep al heeft plaatsgevonden ligt dan voor de hand. Hierbij moet dan worden gedacht aan het realiseren van een vaste of drijvende CVI in een bestaande haven of bij een bestaande winning zoals bij de hoogwatergeul in Lomm. Op die locaties heeft de ingreep al plaatsgevonden en zijn voorzieningen getroffen om de overlast weg te nemen. Nu wordt alleen vanuit financieel oogpunt, het winnen van zand en grind vanuit de aan te leggen locatie, gekozen voor onderhavige locatie. Dit getuigt niet van goede ruimtelijke ordening maar van planvorming waarbij naar de uitkomst toe wordt geredeneerd.

8. *Archeologische waarden*

Er zijn door RAAP archeologische onderzoeken uitgevoerd waarbij 17 vindplaatsen zijn onderzocht. Vervolgens zijn acht sites als behoudenswaardig aangemerkt. Dat aantal is daarna weer teruggebracht tot zes. De opdrachtgever heeft er vervolgens weer een ander bureau naar laten kijken en uiteindelijk heeft het provinciebestuur bepaald dat er slechts 4 locaties behoudenswaardig zijn. Het heeft er alle schijn van dat de resultaten van de onderzoeken van RAAP hebben geleid tot nadere onderzoeken omdat de uitkomst van de RAAP-onderzoeken de initiatiefnemer niet welgevallig zijn. Mijn cliënten zijn van mening dat de acht door RAAP aangeduide sites behoudenswaardig zijn.

Vervolg op de brief van
27 juni 2013

Bestemd voor
Gemeente Horst aan de Maas

Bladnummer
7

9. *Oneigenlijke onderbouwing van het besluit (verbod van détournement de pouvoir)*

Vanwege het feit dat de planvorming wordt ingegeven door economische belangen, is er sprake van détournement de pouvoir. De rechtsregel, het voeren van goede ruimtelijke ordening, wordt immers voor een andere doel, economische motieven, gebruikt dan waarvoor deze is bedoeld. Ook het motief van bescherming voor hoog water deugt niet omdat het voor het voorkomen van overstromingen niet nodig is dat deze centrale verwerkingsinstallatie op die plek wordt geëxploiteerd.

Verzoek

Namens cliënten vraag ik u het ontwerpbestemmingsplan niet vast te stellen.

Vragen?

Hebt u nog vragen of wilt u ons verder informeren? Neemt u dan gerust contact op met mij via onze klantenservice. Zij zijn te bereiken op (088) 462 37 00. U kunt ook een e-mail sturen naar klantenservice@achmearechtsbijstand.nl of faxen naar (088) 462 27 99. Denkt u eraan om in dat geval ons referentienummer R206807065 te vermelden?

Met vriendelijke groet,

mr. R.A.M. Verkoijen
jurist Bestuursrecht